

LA DAMA I LA MORT

LA DAMA I LA MORT

FITXA TÈCNICA I ARTÍSTICA:

Títol original: La dama y la muerte

Direcció i guió: Javier Recio

Direcció artística: Oscar J. Vargas, Javier Porcel, Javier Recio

Producció: Antonio Banderas, Manuel Sicília, Antonio Meliveo, Juan Molina, Marcelino Almansa

Música: Sergio de la Puente

So: Miguel Angel Pérez

Muntatge: Claudio Hernández

Productora: Kandor Moon

País: Espanya

Durada: 8:20

Sense paraules

CURT

Resum

Amb humor explica la història d'una dona gran que viu sola a la seva granja, esperant l'arribada de la mort per poder retrobar-se amb el seu marit difunt. Una nit mentre dorm, la seva vida s'esvaeix i la mort la convida a creuar el llindar. Però quan estan a punt de fer-ho, l'anciana desperta a la sala d'urgències d'un hospital: un doctor arrogant l'ha portat de tornada a la vida i lliurarà una baralla frenètica amb la mateixa mort per recuperar com sigui la vida de l'anciana.

Pel professorat

La Dama i la Mort és una tragicomèdia que tracta del dret a la mort digna. Amb humor explica com l'anciana accepta la mort perquè espera retrobar-se amb el seu marit mort temps enrere, i com a l'hospital la retenen i li fan tota mena de proves, malgrat la seva acceptació decidida de la mort.

El final ens podria portar a una conversa sobre eutanàsia.

Ha tingut molts premis, alguns dels quals:

- Nominat al Millor Curtmetratge d'Animació en els Premis Oscar, 2010.
- Premi al Millor Curtmetratge d'Animació al Festival de Cinema Llatí de San Diego als Estats Units, 2010.
- Golden Horse al Festival Mediterrani de Nous Realitzadors de Larissa, 2010.
- Premi Goya a la Millor Curtmetratge d'Animació, 2010
- Premi al Millor Curtmetratge i II Premi de Jurat Popular d'Animamundi al Brasil, 2010.

Abans de veure el curtmetratge

El títol

Qui seran els personatges del curtmetratge segons el títol?

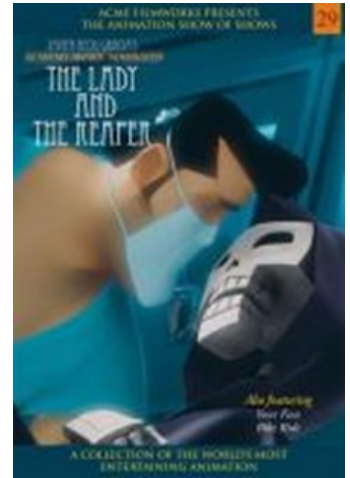
Les caràtules

Estudi de les caràtules relacionades amb el film.

De cadascuna

- Què ens diu la composició?
- Ens anuncia de què anirà la pel·lícula?
- Quines expectatives et crea?

Són comparables? Què tenen en comú i de diferent?
Quants personatges creus que hi haurà segons les imatges?

Després de veure el curtmetratge

Estructura

Procurar que els estudiants s'adonin de l'estructura narrativa a base de fer preguntes.

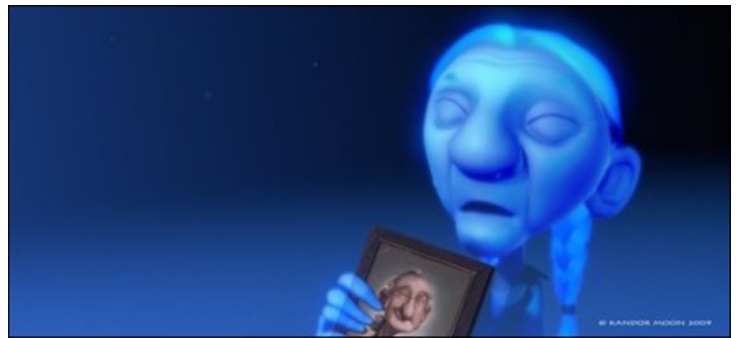
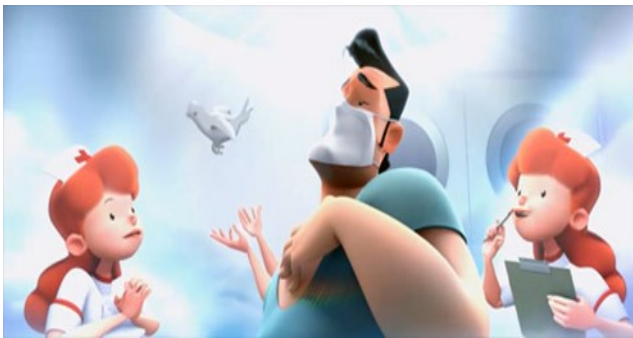
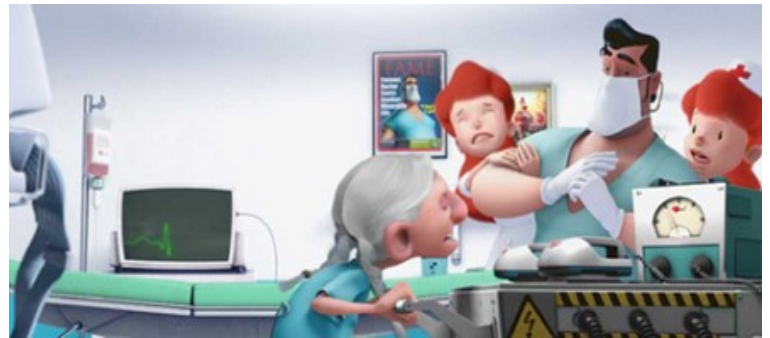
- Què passa?
- A qui li passa?
- Quan, com i on passa?
- Per què passa?
- En quin context? Ciutat/ camp; dia/nit; grans/petits; abans /actualment...
- Com acaba?

Comprensió de la pel·lícula

- Com comença la pel·lícula?
- Diries que la dona es vol reunir amb el seu marit?
- Quan ja se'n va amb la mort, què passa?
- Què fan a l'hospital per reanimar-la?
- Què signifiquen les escales?
- I les pujades i baixades?
- Com ho resol la dona?
- Per què creus que pren la determinació ella tota sola?

Fotogrames

Identificació, anàlisi i seqüenciació dels fotogrames. Fent memòria entre tots, llistarem els episodis per ordre (treballant causes i conseqüències), fins que en quedi clar el fil argumental

ELS PERSONATGES

Buscar els adjectius que defineixin millor els personatges

	Descripció física	Descripció psicològica
La dona		
El metge		
La infermera		
La mort		

TEMES QUE ES PODEN TRACTAR

ÉS NATURAL L'ACABAMENT?

IDEA 4. ÉS NATURAL L'ACABAMENT?

Normalment, fem servir la paraula «natural» per designar qualsevol cosa que passa en la naturalesa i d'acord amb les lleis de la naturalesa. En aquest sentit, tot el que passa és natural. I encara que de vegades no coneguem les causes de les coses que passen, suposem que en algun moment les descobrirem i, quan ho fem es confirma el nostre presentiment que el que va passar estava d'acord amb les lleis naturals.

8.4. EXERCICI: ÉS NATURAL L'ACABAMENT?

Digueu si els casos següents són naturals (N) o no naturals (NN).

	N	NN	?
I.			
1. Una gla cau d'un roure, arrela a terra, creix fins a fer-se un roure adult i al final mor.			
2. Una gla cau d'un roure, però es crema en un incendi forestal.			
3. Una gla cau d'un roure, però no aconsegueix arrelar en un sòl pedregós			
4. Un esquirolet es menja una gla de terra.			
5. Un tractor passa per sobre d'una gla i l'esclafa.			
II.			
1. Un escriptor comença un llibre i l'acaba; després, el llibre és publicat.			
2. Un escriptor comença un llibre, que no es publica mai.			
3. Un escriptor comença un llibre, però no l'acaba.			
4. Un escriptor concep un llibre, però no el comença mai.			
5. Un escriptor desitja poder escriure un altre llibre, però no aconsegueix desenvolupar-ne la idea.			
III.			
1. Una persona viu una vida plena i finalment es mor «de vella».			
2. Una persona viu una vida plena i finalment es mor d'accident.			
3. Una persona viu fins a arribar a una edat adulta i llavors se suïcida.			
4. Una persona viu fins a arribar a una edat adulta i llavors es mor d'una malaltia contagiosa.			
5. Una persona arriba a la infància i és assassinada per un segrestador.			

Lipman i altres, *Ètica i convivència* – Manual que acompanya *Elisa*

VIURE I MORIR AMB DIGNITAT

a) Què necessitem per gaudir d'una vida digna? Ajunteu-vos per parelles i elaboreu un llistat d'allò que considereu necessari per a garantir la dignitat humana.

-
-
-
-
-
-

b) Hi ha maneres més o menys bones de morir? Quines característiques penseu que ha de tenir una mort digna? Debateu-ho conjuntament a l'aula, i anota les conclusions amb les quals estiguis més d'acord.

Lipman i altres, *Ètica i convivència*, manual que acompanya *Elisa*

MORT I HUMOR

Ara que hi penso...
tinc tantes coses entre mans
feines urgents
no em recordava que també
he de morir.
Sóc tan distret!
M'havia descuidat
d'aquest projecte
o m'hi aplicava
sense gens de zel.
A partir de demà
repararé l'oblit.
Volenterós
començaré a morir
amb seny, entusiasme,
esparpillament.

Joan Oliver «Pere Quart»

Reflexió

- Es pot reconèixer el to desmenjat del poeta en el qual segurament pensa molta gent: ocupada, distreta, descuidada?
- Creus que alguna persona que viu a prop teu podria subscriure aquests mots *Ara que hi penso...tinc tantes coses entre mans feines urgents no em recordava que també he de morir?*
- Si de veritat la persona *repara l'oblit* creus que farà un altre tipus de vida? Canviarà de ritme d'actituds?

LA MORT NO ÉS UN FRACÀS

El dia que la mort deixi de considerar-se un fracàs, les persones tindran la llibertat per decidir passar els seus últims dies en un altre lloc que no sigui un hospital, com en la intimitat de la llar, en companyia de la família. Les voluntats anticipades, document per escrit que ens permet decidir sobre el nostre final quan no siquem capaços d'expressar-ho per nosaltres mateixos, és una manera de garantir la nostra voluntat aliena a aquesta percepció de fracàs i evitar un desenllaç no elegit per nosaltres.

La possibilitat de triar el nostre final, de fer-ho amb una planificació prèvia, que es respecti aquesta voluntat, de fer-ho en l'àmbit de la màxima dignitat i que sobretot es faci acompanyat dels éssers estimats, són els aspectes que en aquest curt es mostren de forma antitètica, portant a la reflexió què és el més adequat i com realitzar-lo.

- a) "Així com una jornada ben emprada produeix un somni dolç, així una vida ben usada causa una mort dolça." *Escrits*, Leonardo da Vinci
- b) "El pitjor dels mals, la mort, no vol dir res, perquè si som, la mort no és; si la mort hi és, no som." Epicur, *Carta a Meneceu*.
- c) "La mort només serà trista per als que no han pensat en ella." François Fénelon, *Diàleg dels morts antics i moderns*.

MORT DIGNA

Quan la velleta està a punt d'entrar en el més enllà per retrobar-se amb el seu estimat, es veu arrencada de les mans de la mort per un metge que fa de tot per salvar-la. S'estableix una lluita ferotge entre metge i mort, a la qual l'anciana assisteix atònita. Sembla que acaba guanyant el metge, però la vella té la seva pròpia opinió i no està disposada a diferir per més temps reunir-se amb el seu marit. En 8 minuts queda en entredit l'autonomia de la pacient, el respecte de la seva voluntat i els seus drets pel que fa a una mort digna.

- Per què la pel·lícula s'anuncia com un al·legat a favor de la mort digna?
- Quina és l'actitud de la medicina en aquest curt?
- Cal salvar-li la vida a la dona a qualsevol preu?

El curtmetratge

- Quant temps passa aproximadament des de l'inici de l'acció fins a la darrera escena? Com ho sabem en el curtmetratge?
- Podries dir quin aspecte del curt t'ha cridat més l'atenció, com ara: els personatges, els dibuixos, on passa, la música o altres.

AVALUACIÓ

A tu què t'ha dit el curtmetratge?

Digues la teva opinió sobre el film, justificant la teva avaluació.

- M'ha agradat perquè.....
- M'ha fet por perquè.....
- M'ha fet riure perquè.....
- M'ha sorprès perquè.....
- M'ha indignat perquè.....
- M'ha fet somriure perquè.....
- M'ha emocionat perquè.....
- M'ha inquietat perquè.....
- M'ha distret perquè.....
- M'ha avorrit perquè.....
- M'ha sobtat perquè.....
- M'ha informat perquè.....

Què m'ha explicat que no sabia ?